

gøre Folkestyret jævnbyrdigt med andre Systemer, og kun derved kan Sundheden i og Tilliden til den demokratiske Styreform atter tilvejebringes. Da Rigsdagens øvrige Partier tager overlegent paa disse Spørgsmaal og afviser dem, maa Mindretallet fralægge sig ethvert Ansvar for de skæbnsvangre Følger, Ligegyldighed paa dette Omraade kan medføre.

Hvad Spørgsmaalet om et handlekraftigt Styre angaar, maa Mindretallet meget beklage, at det ikke er lykkedes at naa til Enighed om et rent Etkammerssystem, endskønt alle Partier, paa nær Det konservative Folkeparti, har udtalt sig til Gunst for et saadant.

Med det for Øje om muligt at naa til Enighed tilstillede Mindretallet den 11. November 1938 Grundlovsudvalgets Formand følgende Anmodning:

„Da Det frie Folkeparti, som fremhævet saavel i Salen som i Udvalget, vil foretrække et Etkammerssystem fremfor den foreslaaede Rigsdagsordning, tillader jeg mig at henstille, at Udvalget, forinden min Gruppes foreløbige Ændringer behandles, tager Stilling til det fra flere Sider fremførte Krav om rent Etkammer.“

Heller ikke dette førte til noget Resultat, og derfor søger Mindretallet nu, ogsaa med Hensyn til Rigsdagsordningen, at faa Ændringer indført i det fremsatte Forslag.

Det fremgaar sikkert klart, at Mindretallet intet har imod, at Landstinget fjernes — tværtimod —, men Mindretallet maa i høj Grad beklage, at der efter Flerpartsforslaget tillægges Partiorganisationerne en privilegeret Indflydelse ved Valget til Rigstinget.

Flertallet er vejet uden om vigtige Omraader, hvor en øjeblikkelig Løsning er paakrævet, hvis ikke vort Land skal distanceres og diskvalificeres paa en Maade, der kan bringe vor Nations Selvstændighed i Fare.

Som de væsentligste Fejl ved Forslaget, ud over de allerede paapegede, ønsker Mindretallet at fremhæve:

1. Der er ikke i Forslaget, som Tilfældet er i den norske Grundlov — der ellers

paa mange Omraader er et Forbillede for det fremsatte —, fastsat nogen Regel for Mandatfordelingen, saaledes at Hensynet til fjerntbeliggende og tyndt befolkede Egne bliver fastslaaet i selve Grundloven, hvilket Mindretallet maa anse for ubetinget paakrævet.

Den ligelige Indflydelse paa Statsstyrelsen, som det maa være Meningen at Vælgerne skal have, opnaas nemlig ikke gennem den nu praktiserede Lighed, men kun derved, at jo tyndere befolket og jo fjernere beliggende en Kreds er fra Hovedstad og Rigsdag, desto færre Stemmer bør der kræves til et Mandat.

2. Mindretallet maa anse det for en afgjort Fejl, at man ikke, forudsat at man ønsker Grundlovens Aand og Bogstav respekteret, gennem konkrete Forfatningsbestemmelser, sætter en Stopper for den Sammenblanding af den lovgivende og udøvende Magt, der finder Sted i en Udstrækning som ingen Sinde tidligere, og som uvægerligt betyder en alvorlig Fare for Folkestyrets Anseelse.
3. En tilsvarende Brist som den lige nævnte bestaar i, at der heller ikke sættes ind over for Sammenblanding af privat og offentlig Virksomhed, som man ellers skulde synes har givet sig betænkelige Udslag nok.
4. Ogsaa Anklagemyndighedens forfatningsmæssige Stilling burde nu, da Lejligheden gives, have været taget op til nærmere Undersøgelse, fordi der i Befolkningen er ved at danne sig den Opfattelse, at der ikke er Lighed for Loven. Saa meget er i alle Tilfælde sikkert, at saa længe Justitsministeren kan afgøre, om der skal rejses Tiltale eller ikke, eller om en paabegyndt Strafforfølgning eventuelt skal standses, da er der, naar politiske Motiver spiller ind, stor Fare for, at Afgørelsen bliver af politisk Art.
5. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Folkeafstemning, da er Fristerne i saavel Forslaget som i det af Flertallet stillede Ændringsforslag saa korte, at